

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt
Charlotte Mattsson
103 33 Stockholm

REGERINGSKANSLIET JUSTITIEDEPARTEMENTET	
Ink	2016 -03- 03
Dnr	h71dn2016/01307/L7

Förslaget om att tillfälligt begränsa möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Undertecknad har tagit del av och önskar lämna några synpunkter på förslaget i Utkastet till lagrådsremiss "Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige".

Mina synpunkter gäller möjligheterna till uppehållstillstånd enligt förslaget för barn som föds i Sverige och vars föräldrar har tidsbegränsade uppehållstillstånd här som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande.

Med vänliga hälsningar

Per Westergren
Jur. kand.
pg.westergren@telia.com

Uppehållstillstånd för barn som föds i Sverige och vars föräldrar har uppehållstillstånd som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande.

Rätten till uppehållstillstånd för dessa utländska barn regleras idag i 5 kap. 3 § utlänningslagen (2005:716) (UtlL).

Enligt 5 kap. 3 § 2 a utlänningslagen ska uppehållstillstånd ges till ett utländskt barn som är ogift och har en förälder som är bosatt i, eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning, i Sverige.

Enligt 5 kap. 3 § 2 b utlänningslagen ska uppehållstillstånd ges till ett utländskt barn som är ogift och har en förälder som är gift eller sambo med någon som är bosatt i, eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning, i Sverige.

Mina synpunkter gäller de barn som beviljas uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § 2 a utlänningslagen och är födda i Sverige. Dessa barn brukar vanligen kallas PUT-barn, eftersom deras föräldrar eller åtminstone en av dem brukar ha permanent uppehållstillstånd (PUT), vilket idag resulterar i att även barnet efter ansökan beviljas PUT (för enkelhetens skull använder jag nedan den termen för barn födda i Sverige).

Utkastet till lagrådsremiss innehåller bland annat dels ett förslag till lag om begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (nedan benämnd BegränsningsL) och dels förslag till vissa följdändringar i UtlL.

Jag bedömer att PUT-barnen, direkt eller indirekt, kommer att beröras av följande moment i Utkastet till lagrådsremiss:

5-6 §§, 7 § första stycket och 8-11 §§ BegränsningsL jämfört med dels ett nytt fjärde stycke i 5 kap. 3 § och dels ett nytt andra stycke i 5 kap. 3 b § UtlL.

Detta torde enligt min bedömning leda till följande konsekvenser för PUT-barnen vid tillämpning av de föreslagna bestämmelserna (jag bortser här från undantagsreglerna för vissa ansökningar som inkommit senast den 24 november 2015).

Exempel 1:

Föräldrarna har tidigare beviljats tidsbegränsade uppehållstillstånd i Sverige som flyktingar, saknar arbete och har försörjningsstöd. De får tillsammans ett barn här i landet.

Barnet skulle enligt de föreslagna reglerna kunnat få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd dels om anknytningspersonen uppfyllt försörjningskravet och dels haft välgrundade utsikter att senare beviljas ett permanent uppehållstillstånd. För att anknytningspersonen ska få ett permanent

uppehållstillstånd förutsätts emellertid att denne har en anställning som bland annat gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig.

I Exempel 1 uppfyller ingen av föräldrarna försörjningskravet och det är kanske också tveksamt om någon av dem för tillfället har välgrundade utsikter att själva beviljas permanent uppehållstillstånd.

Exempel 2

Föräldrarna har tidigare beviljats tidsbegränsade uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande och får tillsammans ett barn här i landet.

Enligt de föreslagna reglerna ska uppehållstillstånd inte kunna beviljas på anknytning till en utlänning som fått ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande.

De föreslagna reglerna verkar i de ovanstående exemplen leda till att barnet ifråga inte kan beviljas uppehållstillstånd på anknytning till någon av sina föräldrar, trots att barnet är fött i Sverige och bor här tillsammans med sina föräldrar som tidigare beviljats tidsbegränsade uppehållstillstånd som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande.

Undantaget för anknytningsperson från försörjningskrav gentemot sina barn enligt nuvarande lagstiftning

Regleringen finns idag i 5 kap. 3 d § UtIL. Försörjningskrav från anknytningspersonens sida gäller inte om sökanden är ett barn och den som barnet åberopar anknytning till är barnets förälder.

I den proposition som föregick denna lagstiftning (prop. 2009/10:77) påpekas att försörjningskrav som inte undantar barn och deras föräldrar som ansöker om uppehållstillstånd kan leda till orimliga konsekvenser för berörda familjer.

Slutsatser

Mot bakgrund av ovanstående bör enligt min uppfattning följande undantag fogas till förslaget till begränsningslagstiftning:

1) Alla barn som föds i Sverige vars föräldrar tidigare fått tidsbegränsade uppehållstillstånd som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande och fortfarande har ett gällande tillstånd, ska kunna beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd här på anknytning till någon av sina föräldrar.

2) Anknytningspersonerna (föräldrarna) ska vara undantagna från försörjningskrav gentemot dessa barn (samma undantag som enligt dagens lagstiftning).

Pass

Enligt 4 kap. 23 § utlänningsförordningen (2006:97) (UtlF) får tidsbegränsade uppehållstillstånd inte beviljas för längre tid än utlänningens pass gäller.

För att ett barn ska kunna beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd (vilket med det nya förslaget blir mera vanligt) måste barnet alltså ha ett pass, vilket medför problem för till exempel barn som är födda i Sverige och är medborgare i Somalia (som sedan länge inte har någon fungerande myndighetsstruktur).

I 4 kap. 23 § UtlF finns för vissa kategorier av sökanden undantag från passkravet för att få tidsbegränsat uppehållstillstånd. Mot bakgrund av ovanstående tycker jag man bör överväga ett sådant undantag för åtminstone vissa av barnen som föds i Sverige med utomeuropeiskt medborgarskap och som ansöker om uppehållstillstånd här.